

3.4.2023

Kajaanin kaupunki
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu
PL 133, Pohjolankatu 13
87101 Kajaani

Metsähallitus Kiinteistökehitys, maa-aineslupahakemus, Kajaani

Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on pyytänyt Kainuun ympäristöterveyspalveluilta lausuntoa Metsähallitus Kiinteistökehityksen jättämästä maa-aineslupahakemuksesta. Lupaa haetaan 10 vuodeksi 100 000 m³ ottomäärälle. Otettavia maa-aineksiä on tarkoitus käyttää lähialueiden maanrakennuskohteissa.

Suunniteltu ottamisalue sijaitsee noin 11 km etäisyydellä Kajaanin keskustan eteläpuolella valtion maalla tilalla 205-401-1-79. Tilan pinta-ala on kokonaisuudessaan 1872,5 ha, josta hakemuksen kohteena oleva alue kattaa 4,0 ha. Hankealue sijoittuu tilan lounaisreunalle. Samalla tilalla on myös puolustusvoimien ampuma-alue.

Toiminnan alkuvaiheessa alueelta poistetaan puusto ja kannot, jotka joko viedään alueelta pois tai poltetaan, sekä kuoritaan pintamaat. Osa pintamaista ja hyötykäyttöön kelpaamaton maa-aines läjitetään ottamisalueen länsi- ja eteläreunoille ja niitä käytetään ottotoiminnan päätyttyä alueen maisemointiin.

Vuositasolla maa-aineksia murskataan keskimäärin 18 000 tonnia ja enintään 50 000 tonnia. Murskausta tehdään markkinatilanteesta riippuen 1-4 kertaa vuodessa ja kerrallaan 1-4 viikkoa. Maa-ainesten ottoa tehdään arkisin klo 8-18 ja murskausta, kuormausta ja kuljetusta arkisin klo 6-20.

Ympäristövaikutukset ja niiden tarkkailu

Asutus

Maanmittauslaitoksen kartta-aineiston perusteella lähin asuinkiinteistö sijaitsee idässä noin 2,5 km etäisyydellä ottamisalueesta. Lähin vapaa-ajan asunto on noin 400 m etäisyydellä lounaassa. 2 km säteellä ei ole muita vapaa-ajan asuntoja.

Pintavesi

Lähin pintavesimuodostuma on suunnitellun ottamisalueen reunasta noin 140 m etäisyydellä kaakossa sijaitseva Syvälampi, joka laskee jokien ja pienten järvien kautta noin 7 km etäisyydellä olevaan Mainuanjärveen ja siitä edelleen Oulujärveen. Hakemuksessa alueen valumavesien määrän on arvioitu jäävän vähäiseksi ja ne kootaan alueelle muodostuvaan kaivantoon ja ohjataan tarvittaessa hallitusti alueen ulkopuolelle.

Pohjavesi

Hankealue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella tai sellaisen läheisyydessä. Etäisyyttä luokiteltuihin pohjavesialueisiin on vähintään 15 km. Hakemuksen mukaan alin ottamistaso on 170 m ja pohjavesipinnan keskimääräinen korkeustaso on arviolta 167,60 m, joka on Syvälammen nimelliskorkeus. Alueelle asennetaan pohjavesiputki tarkkailua varten. Maaperän ja pohjaveden pilaantumista ehkäistään alueella toimivien koneiden päivittäisillä tarkastuksilla sekä säännöllisesti ja aina tarvittaessa tehtävillä huolloilla. Tarvittavat polttoaineet säilytetään kaksoisvaippasäiliöissä. Alueella säilytetään polttoainetta vain koneen ollessa töissä.

Pöly

Pölyämistä ehkäistään kastelulla, sekä pitämällä murskatun maa-aineksen pudotuskorkeus matalana. Tarvittaessa murskauslaitteisto katetaan tai koteloidaan.

Melu

Melua aiheutuu maa-ainesten rikotuksesta ja murskauksesta, kuormauksesta ja liikenteestä. Melua pystytään torjumaan sijoittamalla murskauslaitteisto mahdollisimman matalaan maastonkohtaan maa-ainekasojen taakse. Tarvittaessa murskauslaitoksen suurinta melua tuottavia osia pystytään kattamaan tai koteloimaan.

Terveysturvaviranomainen on tutustunut hakemuksen asiakirjoihin ja toteaa lausuntoon seuraavaa:

Pintavesi

Ottamisalueen etäisyys lähimpään pintavesimuodostumaan on lyhyt, noin 140 m, eikä hakemuksessa ole selkeää mainintaa mahdollisesta selkeytsaltaasta. Terveysturvaviranomainen katsoo, että alueelle tulee tehdä asianmukainen selkeytsallas, jonka kautta alueelle kertyvät valumavedet johdetaan hallitusti.

Alueelta pois johdettavat vedet eivät saa aiheuttaa vastaanottavassa vesistössä vedenlaadun tai virkistyskäyttömahdollisuuksien jatkuvaa heikentymistä.

Pohjavesi

Hakemuksessa esitetyn arvion mukaan alueen keskimääräinen pohjavesipinta on tasolla 167,60 m ja alin ottamistaso 170 m, jolloin pohjaveden yläpuolelle jäisi 2,40 m suojakerros. Toimijan tulee omalla toiminnallaan varmistaa, että pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa ei aiheudu, joten terveysturvaviranomainen katsoo, että pohjaveden pinnan korkeuden tulee olla tiedossa ennen toiminnan aloittamista, jotta riittävän suojakerroksen jättäminen on mahdollista.

Melu

Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 annettuja A-painotettuja päiväohjearvoja (klo 7-22), jotka ovat asumiseen käytettävillä alueilla 55 dB ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla 45 dB, eikä yöohjearvoja (klo 22-7), jotka ovat vastaavasti 50 ja 40 dB.

Muilta osin terveysturvaviranomaisella ei ole hankkeesta huomautettavaa, mikäli se toteutuu hakemuksessa kuvatulla tavalla.

Sotkamon kunta
Kainuun ympäristöterveyspalvelut

Päivi Nykänen
ympäristöterveysjohtaja

Juha-Matti Markkanen
terveystarkastaja

Tiedoksi

Kainuun ympäristöterveyspalvelut